Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 73 (1573) ♦ Середа, 23 квітня 1997 року ♦ Ціна договірна

Розумні фінансують ПТУ, а... — в'язниці

Парламентська хроніка

Ранкове та денне засідання 22 квітня

Проект закону України «Про державну програму приватизації на 1997 рік, який був неоднозначно оцінений на минулому пленарному засіданні, врешті-решт прийнято в першому читанні. Судячи з кількаразового переголосовування, на комісію, яка доопрацьовуватиме його, чекає новий шмат роботи, щоб узгодити позиції фракцій і груп, окремих народних депутатів. А вони в цьому питанні далеко не завжди збігаються, а інколи діаметрально протилежні: від повного схвалення — до програми націоналізації підприємств. Зокрема, останнє запропонував Володимир Марченко у своєму виступі. Шкода лише, що він не розвинув цю думку далі і не проаналізував наслідки подібного кроку. Зокрема, в економічному плані, не кажучи вже про соціальні. І чи не тому саме чималі кошти працюють нині на економіку інших країн, що їх власники не впевнені в завтрашньому дні?

(Закінчення на 2-й стор.).

АВСТРІЯ НЕ ПРАГНЕ БУТИ ВЧИТЕЛЕМ

Завершився офіційний візит до Австрійської Республіки Голови Верховної Ради України Олександра Мороза. Голова Національної Ради Австрійської Республіки Хайнц Фішер вважає важливим проведення постійних діалогів між Україною і Австрією. У цьому зв'язку він підкреслив велику роль парламентів у розвитку двосторонніх відносин. Цю думку Хайнц Фішер висловив під час зустрічі з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом. У ході зустрічі Хайнц Фішер і Олександр Мороз акцентували увагу на проблемі поширення НАТО на Схід, можливої участі європейських держав в обговоренні питання колективної безпеки в Європі. Олександр Мороз і Хайнц Фішер визнали те, що проблема поширення НАТО є лише складовою частиною колективної безпеки у регіоні і розглядати її необхідно всебічно. За словами Голови Національної Ради Австрії, у суспільстві, парламенті Австрії відбувається гостра дискусія щодо НАТО, позиції нейтралітету Австрії у даному питанні. Хайнц Фішер погодився з Олександром Морозом, що зміни, які відбуваються у Європі, мають велике значення для кожної європейської держави. Проблема безпеки, зауважив він, має не тільки військові чинники, а й інші фактори (релігійні, етнічні, економічні, культурні). Водночас Хайнц Фішер підкреслив, що вступ до НАТО — це особиста проблема кожної країни і Австрія не буде відігравати роль вчителя для них.

Також Голова Верховної Ради Олександр Мороз зустрівся з Президентом Австрійської Республіки Томасом Клестілем.

Для "БІЛОГО ЗОЛОТА" настали чорні дні

Врожай-97

До зменшення посівних площ цукрових буряків в окремих господарствах може призвести ситуація, що склалася на українському ринкові цукру. Таку думку висловив експерт відділу сільського господарства Державного інформаційно-аналітичного центру моніторингу зовнішніх товарних ринків, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Дестабілізувальним чинником у розвитку бурякосійних господарств та цукрових заводів є передусім низька ціна на цукор. Цукрові буряки стало невигідно вирощувати, і вони поступляться культурам з меншою собівартістю виробництва. Зокрема зерновим, ціни на які залишаються традиційно високими.

Як зазначив начальник управління технічних культур Мінсільгосппроду Петро Пасічник, минулого року виробництво цукрових буряків знизилося до 22,8 млн. тонн, а цукру — до 2,7 млн. тонн. Перехід на переробку буряків за давальницькими умовами призвів до дезорганізації ринків збуту і різкого падіння цін на внутрішньому й зовнішньому ринках.

(Закінчення на 8-й стор.).

Поїздка коротка, але насичена

Робоча поїздка Президента України Леоніда Кучми на Буковину розпочалася з відвідин міста гідроенергетиків Новодністровська. Тут, на високих берегах Дністра, народжується унікальний енергетичний каскад, що складатиметься з двох потужних станцій —гідроелектричної та гідроакумулюючої. ГЕС уже успішно працює на економіку України: з початку її існування вироблено більш як десять мільярдів кіловат дешевого електричного струму. Ще більш відрадну перспективу обіцяє гідроакумулююча станція, яка поки що в стадії будівництва. Та останнім часом через недостатнє фінансування робота тут майже припинилася.

(Закінчення на 8-й стор.).

Анатолій Марциновський передає із Страсбурга

Почалося зі звинувачень

Друга частина цьогорічної сесії ПАРЄ набирає обертів.

Українська делегація приїхала до Страсбурга, так би мовити, у скороченому складі. З різних причин, а найперше у зв'язку зі скрутною ситуацією з прийняттям держбюджету України, не прибули Борис Олійник, Володимир Яворівський, Євген Марчук, В'ячеслав Чорновіл та інші делегати. Але ті, хто приїхали, мають намір виступити з деяких актуальних питань. Анатолій Раханський, зокрема, планує висловитися щодо проведення влітку цього року в Криму військово-морських навчань «Сі Бриз-97», вважаючи, що вони стануть каталізатором напружені в регіоні.

(Закінчення на 5-й стор.).

Лист на першу сторінку

Хочу чесно працювати

Коли зрозумів, що не прогодую сім'ю, вирішив зайнятися приватною справою. Гадав, держава, як це декларують, допоможе. Та ось уже рік не можу здійснити свою «рожеву» мрію і все більше охоплює розпач. А хочу я мало — придбати вантажну автомашину і працювати. Та де взяти первісний капітал для купівлі? Кредит, виявляється, дають під заставу. А що може віддати під заставу пересічний громадянин? Узяти кредит під фантастичні відсотки може або мільйонер, або телепень.

Звертався до міських властей, київських можновладців, бізнесменів і фондів — ніхто нічим допомогти не спроможний.

Я хочу жити плодами чесної праці. Не бажаю підкоритися долі й смиренно чекати на участь мамонтів.

Анатолій ЧЕРЕПАХА. смт Н.-Сірогози Херсонської області.

Весна — пора суїцидів?

Через п'ять днів після публікації статті «Змінив гімнастерку на цинк...» до редакції зателефонував командир в/ч А-3521 Євген Богомазов і визвався розставити крапки над «і» у справі колишнього свого солдата Сергія Юніна. Підполковник розповів про обурення військовиків частини у зв'язку з написаним у «Голосі України».

Командир показав викладені письмово анонімні думки своїх підопічних з приводу загибелі їхнього товариша, позастатутних відносин і газетної публікації.

(Закінчення на 6-й стор.).

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про затвердження описів прапора та розпізнавального знака митних органів України

Відповідно до статті 5 Закону України «Про митну справу в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1991 р., №44, ст.575) та статті 11 Митного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., №16, ст.203) Верховна Рада України **постановляє:**

Затвердити описи, кольорові та схематичні зображення прапора та розпізнавального знака митних органів України .

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м. Київ, 4 квітня 1997 року.

Парламентська хроніка

Розумні фінансують ПТУ, а... — в'язниці

(Початок на 1-й стор.).

Непростою була ситуація напередодні обговорення в першому читанні проекту закону України «Про професійно-технічну освіту». Дехто з народних депутатів пропонував узагалі не розглядати законопроект, бо, мовляв, він не має відношення до економіки. Однак доповідач з цього питання Сергій Селіфонтьєв та співдоповідач Станіслав Ніколаєнко переконливо довели, що даний проект закону має навіть не опосередковане, а пряме відношення до питань економіки. Зокрема, як свідчать дослідження, зниження кваліфікації робітника в середньому по державі на один розряд веде до початку кризи у виробництві та економіці. Професійно-технічні училища покликані передусім готувати висококваліфікованих робітників для всіх галузей нашої економіки.

Є в цьому питанні ще один аспект — сьогодні десять мільйонів молодих людей мають потребу здобути професію, яка в майбутньому дала б змогу їм працювати і заробляти собі на життя. Юнаки та дівчата віком від 18 до 28 років — це нині третина продуктивних сил держави. Однак половина з них — безробітні, значна частина — не мають професій.

Як зазначив один із народних депутатів, той, хто не хоче витрачати кошти на освіту, змушений буде збільшувати асигнування на будівництво в'язниць. І що вигідніше для держави: витрачати щороку на утримання одного ув'язненого вісімнадцять тисяч гривень чи 670 — на навчання та утримування учнів профтехучилища?! Отже, проект нового закону спрямований не лише на законодавче та правове забезпечення професійно-технічного навчання дітей, а й значною мірою сприятиме послабленню соціальної напруги в середовищі молоді, охопленню її виховним процесом.

Переважною більшістю голосів проект закону «Про професійно-технічну освіту» прийнято в першому читанні. Далі народні депутати приступили до обговорення в другому читанні проекту закону України «Про вибори народних депутатів України».

І хоча доповідач, голова тимчасової комісії з доопрацювання даного проекту закону Валерій Мішура, підкреслював, що він повинен сприяти структуруванню Верховної Ради та підвищенню відповідальності тієї політичної сили, яка прийде до влади, за стан справ у суспільстві, депутати-партійці, очевидно, не дуже поспішають брати на свої плечі цей тягар. І

передусім тому, що, за змішаної системи виборів та 3—5-відсоткового бар'єра для партій, небагато з них мали б своїх представників у вищому законодавчому органі держави. Однак багато хто напевно забув і про те, що за мажоритарної системи парламент може поповнитися кримінальними елементами, які просто скуповуватимуть мандати через передвиборні обіцянки та продуктові набори для зубожілого населення. Хоча дехто вважає, що свою роль відіграватимуть яскраві особистості, навіть минулі вибори засвідчили, що за бортом, так би мовити, залишилося чимало «зірок першої величини».

Безперечно, свою роль відіграє, очевидно, і вказівка своїм однодумцям у парламенті структур виконавчої влади. А всі ці причини у кінцевому результаті і вплинули на те, що протягом денного засідання жодна із статей законопроекту після тривалих дебатів не набрала необхідної кількості голосів. Навіть ті, до яких не було висловлено жодних зауважень та доповнень. Не підтримали і пропозицію про перенесення розгляду питання на пізніший термін. І наприкінці денного засідання перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Ткаченко запропонував парламентаріям під час перерви врешті-решт визначитися, як бути далі: продовжувати обговорення чи перенести його на більш пізній термін.

Василь ТУГЛУК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У номер

Конфлікт вичерпано?

Президенти України Леонід Кучма і Росії Борис Єльцин побачаться вже 8 травня, але не в Києві, а в Москві. У зустрічі також візьме участь і Президент Молдови Петру Лучинський. Трьом президентам належить підписати Меморандум про основи нормалізації відносин між Молдовою та її частиною — Придністров'ям. На цій церемонії (якщо вона таки здійсниться) будуть присутні лідери Придністров'я та представники ОБСЄ.

Ядерний реактор — не трактор, що зупинив, та й пішов

Нагадав цю, здавалося, банальну істину на прес-конференції у Верховній Раді голова постійної парламентської Комісії з питань ядерної політики та ядерної безпеки Михайло Павловський. І перед тим, як закрити ЧАЕС до 2000 року, треба подбати про інші додаткові енергопотужності, про долю трудового колективу електростанції, міста-супутника Славутича. А нам, за його висловом, пропонують здійснити все навпаки: спочатку закрити, потім — подбати. Україна, за його словами, планувала припинити діяльність ЧАЕС до 2009 року, та Захід її підганяє. Але чи виконає Захід свої обіцянки цього разу, чи не станеться часом з нами так, як після вивезення ядерної зброї? Адже недаремно на Заході чується думка, що після того, як Україна позбулася цієї зброї, вона вже не така загрозлива для людства, тому найперше треба рятувати-підтримувати Росію, яка накопичила ядерний арсенал.

На думку голови парламентської комісії, ми не позбавлені можливості за 5—6 років створити власну самодостатню ядерну промисловість з якнайширшим її використанням у народному господарстві.

Анатолій БЕНЬ.

У постійних комісіях

Завгосп — ректор, старпом — проректор. І ще багато чого цікавого

Відбулося засідання Комісії Верховної Ради України з питань науки та народної освіти, яке розглянуло хід упорядкування в Україні мережі та вдосконалення діяльності вищих закладів освіти недержавної форми власності.

Основний доповідач на засіданні голова Асоціації недержавних закладів освіти Іван Тимошенко навів вражаючі факти. Так, у Нікополі існує інститут управління бізнесу і права, ректором якого є заводський інженер, а проректором — колишній старпом (старший помічник капітана). В Донецьку інститут туристичного бізнесу очолює вчорашній завгосп дитячого садка. Про Слов'янський квазівуз — «український Гарвард» — говорити не будемо: історія загальновідома.

Хто ж навчається в нових вузах? 85 відсотків — це діти «нових українців».

—В Україні просто немає такої кількості кваліфікованих викладачів, які могли б забезпечити високий рівень діяльності нових вузів, — сказав на засіданні Анатолій Павленко, ректор Київського економічного університету. — Що таке приватний вуз — це треба вирішувати концептуально й по-державному.

Анатолій Павленко, на наш погляд, найвдаліше окреслив суть проблеми.

—Зверніть увагу на спеціальності, найбільш популярні у студентів приватних вузів, — зауважив він. — Це економіка, право, медицина. Серед 19 спеціальностей, фахівців з яких готують недержавні вузи, немає жодної, що має відношення до технологій, інженерної справи і взагалі виробничої сфери. Всі хочуть мати відношення лише до розподілу матеріальних благ, а не до їх створення.

На засіданні, яке вів голова комісії Володимир Сторіжко, пролунало немало цікавих виступів і народних депутатів, і ректорів державних та недержавних вузів, що суттєво допоможе в роботі над законом «Про вищу освіту в Україні», який і покликаний розв'язати вузли проблем, виниклих у процесі формування системи ВЗО недержавної форми власності. Наприклад, учасники засідання дізналися про те, що в Криму активно створюють приватні дошкільні, шкільні та вузівські заклади, випускникам яких видають дипломи Російської Федерації. Отже, процес русифікації підкріплюється ще й експансією північно-східного сусіда в українське шкільництво та вищу школу.

Віталій АБЛІЦОВ.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комісія з питань правової політики і судово-правової реформи розглянула подані Кабінетом Міністрів України проекти Законів України про державну виконавчу службу та про виконавче провадження. Вони передбачають умови, порядок добровільного і примусового виконання рішень судів та інших державних органів, а також встановлюють процесуальний порядок вчинення виконавчих дій державними виконавцями системи органів Міністерства юстиції України. Народні обранці ухвалили внести їх на розгляд Верховної Ради з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

Обговорено запропонований комісією з питань культури і духовності проект закону про обов'язковий примірник документів. Законопроект подано на розгляд Верховної Ради у порядку законодавчої ініціативи Кабінетом Міністрів відповідно до Програми його діяльності. Він встановлює правові основи державної системи обов'язкового примірника документів. Комісія вважає, що цей проект потребує доопрацювання Кабінетом Міністрів з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

Крім того, члени комісії, розглянувши подання Голови Верховного Суду України щодо обрання В. Безуглого, О. Бірюченського, В. Давиденка, А. Дідківського, В. Драги, В. Жук, М. Макаренка, Є. Очинникова, П. Пилипчука, А. Скотаря, М. Цитовича, О. Буніна і П. Карпечкіна на посади суддів Верховного Суду України безстроково та подання міністра юстиції України щодо звільнення А. Ляхевича з посади голови арбітражного суду Житомирської області, підтримали запропоновані кандидатури і рекомендували їх для обрання Верховній Раді України, а також запропонували задовольнити клопотання про відставку А. Ляхевича.

Прес-служба Верховної РадиУкраїни.

Репліка

Подайте на харчування!

Читаєш декларації про доходи вищих посадових осіб, і хочеться плакати. Бідні люди. Мало того, що вони жили рвуть на державній роботі, останні сили віддають на благо народу, так їм у короткі хвилини перепочинку від виснажливої державної діяльності ніде голову притулити та й з харчуванням сутужно.

Не дай, Боже, покинуть службу або, страшно подумати, на пенсію вийдуть. Що буде з Україною, що буде з нами, що буде з ними? Шкандаль!

Є підозра, що народ якось переживе велику втрату, а от нинішнім «століначальникам» буде непереливки.

Тяжка праця на загальне благо забирає стільки сил і часу, що ніколи й скоринки на чорний день припасти.

До речі, декларації чиновників різного рангу, які з'являються в пресі, схожі, немов близнюки.

Ось витяги з деяких опублікованих декларацій вищих посадових осіб — представників різних гілок влади.

«... З нерухомості має чотирикімнатну приватизовану квартиру.., садовий будиночок на земельній ділянці площею шість соток. Автотранспортних засобів у приватній власності не має. Цінних паперів, векселів, вкладів у національних і закордонних банках не має».

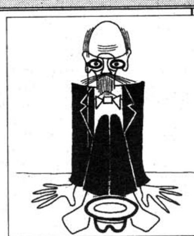
«... Сім'я мешкає у державній неприватизованій квартирі... З нерухомості має садовий будиночок на земельній ділянці площею п'ять соток. Автотранспортних засобів у приватній власності не має. Цінних паперів, векселів, вкладів у національних і закордонних банках не має».

«... Безплатними чи пільговими санаторно-курортними путівками... ні я, ні моя сім'я... не користувалися. Доходів, винагород, виплат за кордоном або від іноземних урядів чи організацій не отримував. Валютних рахунків в іноземних або вітчизняних банках не маємо. Грошових вкладів у банках, цінних паперів не маю. Транспортних засобів у приватній власності не маємо. Проживаємо у 3-кімнатній неприватизованій квартирі...»

Серце крається. Особливе захоплення викликає — «будиночок». Це, мабуть, оті три- або чотириповерхові «халупки», які оточили кожне місто України.

Та й безгрошів'я — «вкладів не маю» — викликає щире співчуття.

Доводилося мені спостерігати на владному олімпі багатьох новоявлених «жебраків». Та й будь-хто міг прослідкувати за допомогою телебачення еволюцію зовнішнього вигляду деяких наших можновладців. Спочатку, бідолашний, в одному костюмчику фігурує, а на ваги постав — не більше 60—70 кг потягне. Рік-два — і вже форми округлились, обличчя налилося, плечі роздалися. Штани тріщать.

Я особисто думаю, що метаморфоза відбувається від нерегулярного і неякісного харчування.

А відтак керманичі наші слабнуть, втрачають зір, пам'ять і ще щось, бо не пригадують, що обіцяли виборцям, і не знають, куди вести країну. Тому, переконаний, треба нам усім скинутися по кілька гривень та передати їх правителям, щоб підгодувалися.

Дивись-но, сил наберуться і робота у них піде, а там і нам краще буде.

Анатолій ФЕДОРІВ.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Самоврядування: аномалії

Так хто в домі господар?

Як через один рядок, якого не вистачає в законі, здійнялася колотнеча у Херсоні

МАБУТЬ, ніде так не чекають Закону «Про місцеве самоврядування», як у Херсоні. Справа в тому, що протягом багатьох місяців триває протистояння між керівництвом міської ради в особі голови Людмили Коберник і районними радами та обласною радою.

Видно, такий чинник, як поділ повноважень між ними, дуже хвилює представників названих структур. Своїми думками з приводу нового закону ділиться з кореспондентом голова Суворовської районної ради Віктор ЗАДНІПРЯНИЙ:

— Підтримуємо чітке розмежування між виконавчою і законодавчою владами, між радами і держадміністраціями, визначення повноважень органів самоврядування, передбачення нестандартних ситуацій. Справді, якщо врахувати ситуацію, що склалася в Херсоні, то в новому законопроекті є вказівка на прямий шлях подолання різних непорозумінь. Так, передбачається, що дві третини депутатів міськради можуть припинити повноваження голови ради. Це положення досить обгрунтоване, бо рішення приймається колегіально. До того ж закон, якщо його буде ухвалено в цілому, непогано впишеться у Конституцію країни, де передбачено, що район у місті, районна рада в місті є складовою частиною міського самоврядування, цій раді делеговано відповідні повноваження, які вона має неухильно виконувати. Тобто не варто механічно ділити ради на «старші» й «менші».

Тим часом нагадаю, що голова Херсонського міськвиконкому Людмила Коберник своїм розпорядженням (зверніть увагу: не рішенням сесії) позбавила Суворовський, Дніпровський, Комсомольський райони Херсона права розпоряджатися бюджетними коштами. Арбітражний суд, звичайно, скасував незаконне розпорядження, оскільки було перевищено повноваження. Адже згоди на таку практику використання бюджету районні ради не давали. Справедливість, як то кажуть, відновлено.

Якось до нашого райвиконкому звернулася за матеріальною допомогою пенсіонерка. Задовольнити її прохання не вдалося. Поки клопоталися, оформляли документи, жінка померла. Чому так сталося? А тому, що своїм рішенням міськвиконком породив бюрократичну тяганину. Райвиконком писав листа до міськвиконкому, мер з відповідною візою надсилала його міськфінвідділу, звідти документи поверталися знову до голови, бо саме він узяв на себе функцію розпоряджатися фінансами. А якщо врахувати атмосферу, яка панує у міськвиконкомі, коли потрапити до відповідного чиновника, не кажучи вже про голову, досить складно, то стає зрозумілим поневіряння простої людини. По запити мешканців турбувалися найменше, штучно створювали бюрократичні перепони. Одержати якихось 30 — 50 гривень у непередбачуваних випадках, щоб допомогти людині, ставало проблемою. Добре, що з прийняттям закону самоправства поменшає.

Наша рада відстояла право розпоряджатися бюджетними грошима, хоча мені як голові коштувало це величезних нервувань. А Комсомольський, Дніпровський райони цілком залежать від міськради у фінансовому плані, через міськвиконком отримують зарплату, розраховуються за комунальні послуги, одержують гроші на інші потреби.

Мене радує, що новий закон по-новому тлумачить поняття «базовий рівень», що інше поняття, «громада», розглядається у контексті конкретного докладання сил. Громада — це жителі мікрорайону, розташованого на території відповідної ради, які приймають рішення, що вважаються, так би мовити, найвищими. Якщо громада вирішила щось побудувати на своїй території чи навпаки заборонити спорудження котрогось об'єкта, то ніхто не зможе поставити під сумнів законність такого рішення. А якщо станеться по-іншому, то важливі питання громадського життя можна розв'язувати шляхом референдуму. Одне слово, в новому законі буде враховано багато чого з практики минулих років, він відбиває реальне становище в суспільстві, у владних структурах.

Коментар кореспондента

Місцеві газети вже тривалий час експлуатують перипетії конфлікту, повідомляють про різні подробиці політичного й особистого життя першої градоначальниці міста. У запалі цієї полеміки («справу» мера розглянуто на сесії обласної ради, факти її зловживань службовим становищем обговорювали депутати Комсомольської райради, коментарі з приводу подання прокурора області по-різному тлумачили місцеві засоби інформації тощо) якось забулося те, за що насамперед має відповідати місцева влада— за створення нормальних умов для життя городян. Політична «тріскотня» відсунула на другий план сумну картину економічного занепаду в місті. Обсяг виробництва знизили 50 підприємств Херсона. Лише торік недодано більш як на 10 тисяч метрів тканин, 184078 тонн консервів, 508 тонн тваринного масла, 897 тонн ковбасних виробів тощо. Навіть підприємства місцевого значення, не кажучи вже про промислові велети, зменшили робочі оберти до граничної межі. Не краще працював транспорт, у тому числі залізничний, безліч нарікань на комунальні служби. Міськвиконком, який дуже засекретив свою діяльність, певно, вважає, що він чимось зайнятий.

Та якби якась гаряча голова захотіла вивчити причини небувалого спаду, без кивання на загальну кризу і зажадала б від керівників міської влади пояснити невтішну обстановку, то з цього навряд чи щось вийшло б. З райвиконкомами мер, як ми переконалися, не дуже рахується, звітувати ж за свою роботу перед вищими інстанціями теж не бажає. Парадокс, але така ситуація не в останню чергу виникла саме тому, що немає механізму на законних підставах позбавити Людмилу Коберник керівного крісла. Був би в законодавстві хоча б один рядок, тоді б...

Правда, за останніми даними, п'ять комісій міськради начебто мають намір на майбутній сесії міськради запропонувати позбавити мера депутатських повноважень у зв'язку з порушеною проти Коберник кримінальною справою. Але важко сказати, що з цього вийде.

Що ж, почекаємо, коли вийде з третього читання у парламенті жаданий Закон «Про місцеве самоврядування».

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсон.

Мистецтво «виживання»,

або Експеримент з диктатурою?

КІНЕЦЬ 1996 року у Волновахському районі ознаменувався другим приходом до влади колишнього голови районної ради Миколи Єрьоменка — на цей раз на посаду голови райдержадміністрації. У 1985-му, виконуючи історичні рішення партії, він оголосив керованим ним територію «безалкогольною зоною», чим прославив район на весь колишній Союз. «Отже, нудно не буде», — резонно вирішили земляки і ... не помилилися.

Зібравши 31 березня голів міських, селищних і сільських рад, голова райдержадміністрації дав вказівку терміново провести сесії з питання реорганізації органів місцевого самоврядування. Реорганізація означала переведення роботи сільської ради (а також її голови) на громадські засади, ліквідацію виконкому і передачу його повноважень сільській державній адміністрації, призначеній райдержадміністрацією.

Незважаючи на очевидне порушення процедурних норм, (про скликання сесії і порядок денний голова повідомив за десять днів), чого б там не хотіла державна адміністрація, а більшість народних обранців сприйняли телефонограму не як першоквітневий жарт, а як керівництво до дії. Зібравшись 2 квітня, 25 сільських і селищних рад району оголосили про ліквідацію виконкомів і перехід до роботи на громадських засадах. Ще вісім рад з такою постановкою питання не погодилися. Волновахська міська рада не зібралася на сесію взагалі. 92 тисячі виборців незчулися, як у районі запанувало двовладдя.

— Чому це ти розвеселився?
— Я ваш палац приватизував!

Мал. Леоніда ТЕЛЯТНИКОВА.

—Ми — рада бідна, грошей фактично ніяких не отримуємо, —пояснює Лариса Горобій, голова Андріївської сільради. -А Микола Павлович на нараді пообіцяв, що коли ліквідуємо виконкоми, гроші будуть направляти централізовано. Раптом полегшає?

В Оленівській селищній раді, завдяки розташованим на її території підприємствам, із грошима не так сутужно. Проте й тут вирішили виконком ліквідувати, а все зароблене віддавати в район, аби звідти отримувати на свої потреби. Голова ради Володимир Касьянов вважає, що перерозподіл на користь бідних у межах району потрібен.

—А якщо інтереси району підуть урозріз з інтересами ваших виборців, як тоді вчините?

—Буду відстоювати інтереси виборців, — у голосі мого співбесідника чується вагання. — І взагалі, депутати мусять контролювати грошові надходження, які йдуть «нагору». Інакше система сільських адміністрацій перетвориться на диктатуру.

Важко сказати, як відтепер може обстоювати інтереси виборців людина, котра на посаду призначена головою райдержадміністрації і там-таки отримує зарплату.

—Не розумію колег, які без бою «здали» і місцеві бюджети, і своїх виборців, — коментує ситуацію голова Волновахської міської ради Валерій Іванов. — Адже їх обирали для того, щоб вони збирали гроші на своїй території і витрачали в інтересах цієї території, а не всього району.

Сам ініціатор реорганізації Микола Єрьоменко пояснює необхідність змін виключно катастрофічним фінансовим станом.

—Голови сільрад перетворилися на прохачів, по зарплату їздять у Волноваху. Врятувати може тільки централізація коштів. Так, додаткових грошей від цього не з'явиться, але, принаймні, легше стане із виплатою зарплати тим самим бюджетникам. А то так: в одному селі дали, а в другому — ні. Чому? Бо там колгосп погано працює. Хіба соціальна сфера в цьому винна?

Але до чого тут ліквідація виконкомів?

—Такий маневр голові райадміністрації потрібен, — у відповіді на запитання про доцільність реорганізації Микола Єрьоменко чомусь починає говорити про себе у третій особі. —Бо тоді можна централізувати кошти.

Додам: і безпосередньо підпорядкувати собі всіх сільських голів, позбавивши їх прямої залежності від виборців і від обов`язку розпоряджатися фінансами. Такими людьми командувати легше.

—Я не проти того, щоб централізувати фінанси, якщо потрібно, — каже Сергій Тарасенко, голова однієї з «незгодних» сільрад — Валер'янівської. — Але покажіть чітку програму, дайте економічне обгрунтування. Зрештою, можна забрати в мене фінанси, але не позбавляйте мене легітимності — за мною 1200 виборців. Система змушувала мене працювати на людей і на територію, де вони живуть. Не думаю, що в районі проблеми мого села знають краще.

Що таке зарплата, у Валер'янівській сільській школі, як і в сусідніх, пам'ятають досить туманно. І автобус колгоспний, що розвозив дітей, давно «на приколі». Та на «піклування» райдержадміністрації директор школи і депутат сільради Валентина Конграєва відреагувала однозначно:

—Хіба не місцева державна адміністрація забезпечує на своїй території виконання Конституції та законів України? Між іншим, у нас Конституцію вивчають з першого класу. То що пояснювати дітям, коли ми самі порушуємо закони?

—Всі ради в районі в шоковому стані, — обурюється голова Волновахської райради Микола Кирнос. —Дзвонять, питають: що робити? Є закон, і не має права державна адміністрація втручатися в питання структури і порядок роботи рад. Це чистісінький місцевий волюнтаризм. Є Верховна Рада, і зазначені питання — її прерогатива.

Зрозуміло, не всі пішли на реорганізацію, свідомо підтримуючи голову райдержадміністрації. Хтось не схотів псувати стосунки з начальством, хтось не встиг оговтатися — невипадково рішення приймалися з такою поспішністю.

Голова Донецької облдержадміністрації Сергій Поляков повідомив кореспондентові «Голосу України», що надіслав голові Волновахської райдержадміністрації телеграму з вимогою припинити протиправні дії щодо передачі повноважень місцевих рад сільським державним адміністраціям як неконституційні. Сьогодні Микола Єрьоменко робить спробу виправдатися: мовляв, надішлемо відповідне прохання до Верховної Ради, нехай нам дозволять експеримент на території одного району. Ініціатор волновахської реорганізації намагається зробити вигляд, наче нічого не сталося. Самі сільські ради відчувають себе ошуканими: виконкоми вже розпущено, а адміністрації ще не створено. Тож голови рад, працюючи на громадських засадах, ризикують провести невизначений час в очікувані дозволу на «експеримент» і ... зарплати, якої самі себе й позбавили.

... А чим закінчилася антиалкогольна кампанія, із історії відомо.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Коментар оглядача

Кого обираємо і що «здають»

Приклад цілком волюнтаристського розпорядження місцевої державної адміністрації відносно органів самоврядування наштовхує на певні висновки, що необхідні для розуміння самого явища. А воно полягає в тому, що заперечення ролі представницьких органів, якими є ради, з суто політичних міркувань про шкідливість «совєтов» переросло в елементарне нерозуміння функцій місцевого самоврядування, зарахування їх до таких собі необов'язкових атрибутів удаваної демократії. Ось і розпочавши війну з радами як з колишньою системою, деякі ретиві представники виконавчих структур не можуть зупинитися, а тому вирішили, що нині представницькі органи не потрібні, а їхні функції можуть виконувати Богом послані адміністратори. На щастя, такої логіки не містить жоден з чинних досі законів, що регулюють владні відносини на місцях, не містять її й ухвалені закони — про місцеві державні адміністрації та про місцеве самоврядування /у другому читанні/. Хоча останній ще розглядатиметься у Верховній Раді в третьому читанні кількох статей, його зміст і дух не поєднуються з діями волноваського адміністратора і голови Херсонського міськвиконкому. Та й сама Конституція України наділяє широким колом повноважень ради всіх рівнів — «самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України».

Отже, висновок про протиправні дії очевидний.

Але постає інше запитання: чому голови сільських рад підкорилися вимогам голови адміністрації? Що аморальніше: видавати розпорядження про таке підкорення чи підкорятися цим розпорядженням? Як на мою думку, — то останнє.

Обрані громадами ради не виправдали довір'я своїх виборців, розписалися у своїх або безграмотності і правовому безкультур'ї, або у відкритому нехтуванні інтересів виборців, або в усьому разом. Мабуть, що жоден з тих, хто «здав» волю земляків, не одержить вотуму довіри на наступних виборах до органів місцевого самоврядування. А якщо за них все ж таки будуть віддані голоси, це означатиме, що загал «удруге наступить на ті ж самі граблі», що у вирішальний момент люди, яким виявляють довіру знову, можуть без докору сумління маніпулювати інтересами громади.

Втім, це хвороба нашого суспільства — не відповідати ні за що: ні за те, кого обираємо, ні за те, що «здають».

Світлана ПИСАРЕНКО.

Політичні партії: фактор мужніння української демократії

Наша мета — відстояти демократичні реформи

Наступні парламентські вибори в Україні вже й зараз привертають увагу політиків та політологів, учених і практиків, узагалі всіх, кому не байдужа доля країни. Ще багато списів буде зламано навколо питання, за якою системою формувати парламент держави, кому віддати перевагу — особистості чи партії.

Дозволю й собі викласти деякі міркування щодо **впливу «партійного» фактору на консолідацію суспільства, його ролі у реформуванні політичної та виборчої систем, а також місця політичного центризму в здійсненні подальшого ефективного реформування суспільних відносин.**

Не викликає сумнівів той факт, що підвищення позитивної ролі партій значною мірою пов'язане з реформуванням виборчої системи. Ризикну стверджувати, що **саме законодавчо визначена роль партій у виборчому процесі здатна істотно вплинути на подальшу долю реформ.**

Ризикну саме тому, що більшість політичних партій як суб'єктів політичної діяльності, протягом усіх років незалежності України переживають перманентну кризу й організаційного, й ідеологічного порядку. В українському політичному спектрі найвпливовішими партіями все ще є саме ті, які активно використовують, перш за все, радикальну політичну риторику.

Саме тому, на відміну від країн зі сталою демократією, наші партії ще не перетворилися на той політичний центр, ідеологія якого, власне, і повинна виступати стабілізаційним стрижнем розвитку та реформування нашого суспільства. Як зазначалося у виступі Президента України Л. Кучми на V з'їзді об'єднання «Нова Україна», «більшість партій, які претендують на цю роль, можуть завдячувати званням центристських лише власній установці та іміджу, створеному їм у засобах масової інформації».

А відтак, необхідне **прийняття такого закону про партії, який вимагатиме збільшення реєстраційного цензу. Це сприятиме, по-перше, прискоренню процесів їх трансформації та укрупнення, по-друге, посиленню їх авторитету серед населення, по-третє, об'єднанню інтелектуальних сил, що підвищить професійний рівень партійного життя, а головне — сприятиме формуванню дійсно центристських політичних установок у партійному середовищі.**

Склалася така ситуація, коли деякі партії нині просто обслуговують політичні інтереси фінансово-промислових і регіональних груп або інтереси окремих політичних діячів. Є партії, які взагалі не визначилися з тим, інтереси яких верств населення вони захищають і яку власну ідеологію вони пропагують.

Ні для кого не секрет, що багато партій існують суто формально. Вони політично недієздатні, бо створювалися переважно з кон'юнктурних або амбіційних міркувань їхніх лідерів.

Можна вважати, що перспектива перереєстрації наявних партій разом із підвищенням самого реєстраційного цензу, не знайде позитивної підтримки, перш за все, у такому партійному середовищі. **Одночасно, ця проблема не є принциповою для населення. Взагалі, його ставлення до політичних партій досить-таки прохолодне.**

На підтвердження цієї тези можна навести дані, що відтворюють характер та тенденції розвитку суспільно-політичних орієнтацій населення щодо діяльності політичних сил в Україні протягом 1995—1996 років. Дослідження громадської думки свідчить, що свої надії на краще майбутнє населення пов'язує з політичними силами різного спрямування таким чином:

	Жовтень 1995 р.	Червень 1996 р.
Комуністичного	21%	16%
Національно-демократичного	16%	21%
Націоналістичного	2%	2%
З жодними	25%	37%
Важко відповісти	36%	24%

Так, на флангах політичного спектра вже сформувався чіткий баланс інтересів електорату, тобто приблизно 16—18% опитуваних є прихильниками лівих ідеологічних установок, приблизно 21% — націонал-демократичних ідей, а решта — це 60—61% електорату — або байдужі до партій і політики, або ще не визначилися у власній позиції. Логічно, що **саме ця потенційна електоральна група і буде на майбутніх виборах предметом найбільш жорсткої конкуренції учасників передвиборчих змагань.**

У цьому контексті слід звернути увагу і на ту обставину, що, незалежно від прихильності до тієї чи іншої політичної партії, **з подальшим розвитком демократичних засад нашого суспільства пов'язують свої надії близько 59% опитаних (грудень 1996 року).**

А це, в свою чергу, означає, що в суспільстві потенційно існує електоральна база для подальшого розвитку політичного середовища саме у напрямі демократичного вектора реформ. І тому завдання партій відповідного спрямування — ефективно використати цей потужний соціальний фактор для втілення в життя основних задумів політики реформ.

Те, що дослідження фіксують **деідеологізацію** масової свідомості, можна розглядати як **своєрідний парадокс розвитку політичної системи перехідного суспільства.**

Якщо самі політики і політичні організації намагаються завершити розподіл за ідеологічними ознаками, то **населення не розуміє змісту ідеологічної конфронтації або не сприймає її.**

Ця ситуація породжена, зокрема, і загальною слабкістю самих партій, відсутністю в них міцних регіональних, кадрових, фінансових ресурсів. Несформованість загальнонаціональних суб'єктів політичної діяльності створює феномен, який можна визначити, як **неконсолідована демократія.** Тобто, коли переможці в черговій виборчій кампанії прагнуть перекреслити здобутки своїх попередників. Натомість, в стабільних політичних системах маятник політичних вимог має невелику амплітуду. Умовно кажучи, якщо до влади приходять прихильники лівої орієнтації, вони намагаються ліквідувати інститут приватної власності, і, навпаки, ліберали не прагнуть ліквідувати соціальні гарантії. За наших умов, навпаки, багато хто будує свої чергові виборчі кампанії під гаслами, **які загрожують самому існуванню політичних реформ, самому існуванню України як незалежної держави.**

Така ситуація створює передумови для маргіналізації політичних еліт, популярності так званих «несистемних» лідерів, тобто амбітних людей, які прийшли в політику за рахунок винятково негативістської риторики і не можуть запропонувати раціональні рішення соціально-економічних проблем суспільства.

Типовими представниками саме такого підходу є лідери «крайніх» політичних груп і лівої, і правої орієнтації. Вони активно експлуатують «больові точки» сьогодення, обіцяючи виборцям розв'язати всі проблеми, як тільки влада опиниться у них. І політично, і організаційно вони нині найзгуртованіші, спроможні створити виборчі партійні блоки. А в центрі поки що ці процеси гальмуються через нестачу політичної волі та власні амбіції лідерів.

Саме тому **високі реєстраційні умови та п'ти-семивідсотковий бар'єр сприятимуть формуванню потужних загальнонаціональних партійних організацій, діяльність яких можна буде прогнозувати, а їх політичні рішення будуть відповідальними.**

Наше суспільство вже переконалося, що парламент, обраний за принципом: депутати — «вільні козаки», ніколи не буде гармонійним, конструктивним, політично визначеним. Тільки тоді, коли конкретна партійна фракція, або коаліція фракцій створять парламентську більшість, можна очікувати від Верховної Ради послідовних, зрозумілих народу дій.

Розуміння цього, попри все ще існуюче негативне ставлення до партій, послідовно утверджується в суспільстві. Якщо на виборах 1990 року позапартійність кандидатів була вагомим, якщо не вирішальним, чинником виборчої конкуренції, то останні вибори до Верховної Ради України у 1994—1996 роках де-факто пройшли як змагання партій. Статистичні дані свідчать, що на кінець 1995 року 46,2% депутатів було обрано за партійним принципом. Належність кандидата до тієї чи іншої партії сприймалася виборцями як вагомий аргумент: так, кожен дев'ятий кандидат-партієць став депутатом. Водночас, з позапартійних кандидатів до Верховної Ради вдалося потрапити лише одному з 23.

Як же оцінити можливості партій на наступних парламентських виборах?

Відомо, в політичному середовищі України є три потужні ідеологічні течії — **комунізм, націоналізм і демократія.** Є й значна кількість партій (за останніми даними Мін'юсту — 41), більшість з яких сповідує одну з наведених ідеологій. Але водночас з достатньою впевненістю можна стверджувати, що з них самостійно на вибори підуть не більше п'яти. Усі інші створюватимуть виборчі партійні блоки і сьогодні вже чітко помітні контури принаймні п'яти-шести з них.

Зліва — комуністичний блок з трьох-чотирьох партій, і немає різниці, як вони називаються — це лише різні фракції комуністичного руху. Трохи правіше — партії, які орієнтуються на соціал-демократичні цінності: соціал-демократи, партія праці, партія справедливості, об'єднання «Вибір», можливо — зелені.

У центрі вимальовуються два-три блоки. У першому можуть об'єднатися «Нова Україна» (читай — Народно-демократична партія), демократична партія, МБР та ліберали, в другому — християнські демократи, фракція «Реформи», фонд «Українська перспектива».

Праворуч окремо стоять Рух та його спільники. Далі —УРП, УКРП, КУН і ще радикальніше налаштовані націоналістичні організації.

У кожного з цих блоків є свої прихильники, свої виборці, кожен з них здатний подолати п'ятивідсотковий бар'єр. До них можна впевнено додати і аграрну партію, яка, наймовірніше, піде на вибори поза блоками, але шанс створити в парламенті фракцію має безумовно.

У яких пропорціях будуть представлені у Верховній Раді України партії, залежить і від виборчого закону, і від них самих. Але у будь-якому разі повноцінна участь партій у виборчому процесі, їх належне представництво в парламенті прискорять структуризацію суспільства, зміцнять нашу молоду демократію.

Євген КУШНАРЬОВ,
голова Народно-демократичного об'єднання «Нова Україна».

Коментар оглядача

Не змушуйте нас шукати «чорних кішок»...

Після подання Кабінетом міністрів законопроекту про внесення змін і доповнень до 64 законодавчих актів з метою прийняття бюджету та його реального наповнення буря в сесійному залі парламенту назрівала. Уже перший з промовців — представник Комісії з питань соціальної політики і праці Михайло Степанов, заявив, що комісія категорично не погоджується з пропозицією поповнити бюджет за рахунок скасування низки пільг ветеранам війни, праці, учасникам бойових дій тощо. А коли під час запитань-відповідей на цю тему пролунала навіть не пропозиція, а припущення: мовляв, якщо не відбирати пільги у ветеранів, то замість того, може, урізати деякі пільги працівникам правоохоронних органів, —неважко було передбачити, що депутати — «вихідці» з цих органів стануть на захист мундира в кращому розумінні цього слова.

Власне, так і сталося, причому миттєвіше, аніж хтось сподівався. Одразу після Степанова слово взяв голова постійної Комісії з питань оборони і державної безпеки Володимир Мухін і зачитав цілу заяву про недопустимість зняття пільг з військовослужбовців.

Здивували не лише оперативність появи цього документа і його зміст. Порушене питання справді суперечливе. Скажімо, позбавляти оперативного працівника МВС чи СБУ безоплатного проїзду в громадському транспорті безглуздо. Але чому б у цей скрутний час не позбавити такої пільги, хоча б тимчасово, тих працівників правоохоронних органів, чия служба не вимагає постійних переміщень, а це — тисячі так званих кабінетників, хто служить, не відриваючись від стільців. Нехай міністерству виділяють лімітовані кошти на придбання проїзних документів, а вже там на місці дивляться, кому потрібний безоплатний проїзд громадським транспортом, а хто тимчасово обійдеться.

Одне слово, до заяви можна було б поставитись із розумінням (своя сорочка ближче до тіла), якби не одна, просто-таки сенсаційна, обставина. Заяву підписали керівники силових міністерств — Міноборони, СБУ, МВС, Нацгвардії, Держкомкордону. Тобто члени уряду, який і подав пропозиції щодо вишукування надходжень до бюджету за рахунок скорочення пільг!

Хочеться вірити, що у такий спосіб міністри-силовики мали намір вплинути на парламентаріїв, але вийшло те, що вийшло — начебто права урядова рука не знає, що робить ліва? Причому не в ногу з «генеральною лінією» Кабміну пішли не якісь порівняно другорядні міністерства, а силові.

У цій ситуації можна було б не «шукати чорної кішки в темній кімнаті», не знаючи, чи вона там є. Однак пригадалося, як з тиждень тому подібна ситуація вже траплялася. Ще не встигло висохнути чорнило на прийнятому за пропозицією уряду Законі про скасування податкових, митних пільг спільним підприємствам, як новий віце-прем'єр Сергій Тигипко заявив, що робитиме все для поновлення цих пільг. І народний депутат В'ячеслав Білоус цілком справедливо запитував на сесії у Прем'єр-міністра Павла Лазаренка: від кого ж походив той законопроект — від Кабміну чи від нього як народного депутата?.. Якщо від уряду, то чому така неузгодженість? Тоді Павло Лазаренко обмежився майже філософською відповіддю: мовляв, кожна людина має право на власну думку.

Повторення ситуації дало змогу В'ячеславу Білоусу, який, до речі, очолює Спілку офіцерів України, повторити своє запитання главі уряду у вужчому колі —на нараді керівників парламентських фракцій, груп, комісій. Павло Лазаренко у відповідь заявив, що ситуацію буде розглянуто на закритому засіданні Кабміну у середу, тобто сьогодні. Сподіваємось, що хоча «польоти розбиратимуть» і за зачиненими дверима, проте загальні висновки таємницею не будуть.

Анатолій БЕНЬ.

Рудольф Талер: В Україні працювати цікаво

За ТРИ роки діяльності Бюро торгового радника посольства Австрії в Україні обсяг зовнішньої торгівлі між двома країнами зріс із 150 мільйонів доларів до 300 мільйонів. Значною мірою цьому сприяють економічні місії, які цього року в Україні проводяться вже вчетверте. Кореспондент «Голосу України» взяв інтерв'ю у торгового радника посольства Австрії в Україні пана Рудольфа ТАЛЕРА.

— Пане Талер, як економічні місії впливають на розвиток торгово-економічних відносин між нашими країнами?

— Річ у тім, що на це впливає не так сама подія, як підготовка до неї — вона триває протягом року. Адже місія — не ярмарок, куди приходять і ті, хто має прямий інтерес, і просто цікаві. Перед тим ми шукаємо потенційних партнерів, підприємців, які працюють у різних галузях, вивчаємо їхні можливості і звертаємося до них уже з конкретними пропозиціями, що надходять від австрійських фірм.

Крім того, українським партнерам не доводиться їхати до Австрії: економічні місії проводимо в Україні. Вони вже відбулися у Києві, Львові, Дніпропетровську та Одесі. А наприкінці травня гостей приймуть Запоріжжя і Київ. По-друге, українські партнери матимуть можливість безпосередньо зустрітися з власниками і представниками австрійських підприємств. Мовного бар'єру не буде, бо кожна фірма має перекладача.

— Які тенденції ви спостерігаєте, організовуючи місії?

— Такі, що дедалі більше фірм хотіли б не тільки експортувати свою продукцію в Україну, а й організовувати тут виробництва або спільні підприємства. Зокрема, в машинобудуванні та хімічній промисловості. Цікавий досвід уже є в наданні послуг та будівництві.

— До речі, свого часу в Україні багато надій покладалося на організацію спільних підприємств. Які здобутки в цій галузі?

— Я думаю, що таке співробітництво досить успішно розвивається. В Україні зареєстровано 280 спільних з австрійськими підприємств, а також фірм і представництв. Правда, більшість із них має торговельний профіль. Але чимало й таких, що випускають продукцію.

— Цього разу до Києва та Запоріжжя прибудуть представники 16 австрійських фірм. Вони вже були учасниками попередніх місій?

— Ні. Щоразу в місіях беруть участь інші фірми. Деякі з них уже мали контакти з українськими партнерами. Але більшість приходить на тутешній ринок уперше.

— Це означає, що в Україні щороку з'являється близько 20 нових фірм, які освоюють ринок. І всі вони на ньому залишаються?

— Що всі, то, мабуть, не скажу, але переважна більшість — так. Адже ми заздалегідь готуємо їхню зустріч з українськими партнерами. Тож виходить майже за приказкою: на конкретного ловця і конкретний звір біжить... І ще можна сказати, що, виробивши механізм проведення місій, ми віднайшли добротний і надійний інструмент для співпраці. А ключ до успіху —локальний партнер в Україні.

— А чи був такий результат, який вас вразив?

— Був: під час проведення однієї з місій створено спільне підприємство з виробництва шампунів та засобів догляду за шкірою, яке вже через два місяці почало випускати продукцію. На жаль, це швидше виняток, ніж правило, бо в інших випадках створення СП забирає куди більше часу. А як швидко розв'язуються проблеми, то це залежить швидше від менталітету. Якщо у Швеції мало не всі проблеми можна розв'язати за десять хвилин телефонної розмови, то, наприклад, в Арабських Еміратах, де мені теж довелося працювати, треба три дні провести у балачках, з тим щоб за останні п'ять хвилин справу вирішити.

А в Україні на початку моєї роботи було так: фірма хотіла під час економічної місії зустрітися відразу з усіма учасниками, хоч вони різняться за профілем. І це було зрозуміло, бо українські партнери ще не визначилися і хотіли спробувати все.

Нині ситуація змінилася: до нас приходять підприємці, які спеціалізуються у тій чи іншій галузі. Але попри всі проблеми мені подобається працювати в Києві. Зрештою, я тут для того, щоб допомогти обом сторонам їх подолати.

— Який найголовніший закон ви збагнули, працюючи в Україні?

— Що принципово можливе все. Тому ми й організовуємо економічні місії, залучаючи до співробітництва дедалі більше підприємців. От тільки ці ваші такі тривалі святкові дні... Але сподіваюся, що українські бізнесмени не забудуть, що заявки на участь у місії слід подати в Бюро торгового радника посольства Австрії в Україні до дев'ятого травня. Так що — зустрінемося.

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

Хочеш стати багатим? Стань ним!

ПРИМІЩЕННЯ інституту міжнародного бізнесу «Фінтра» у Гельсінкі мало чим відрізняється від безлічі таких же невиразних (хай пробачать мені фінляндські архітектори) будівель цього міста — такий стиль. Але коли заходиш усередину — от уже де різноголосся: тут вчаться науки бізнесу одночасно кілька сотень підприємців з усього світу.

— Так, у нас можна зустріти і початківців, і вже справжніх «акул» бізнесу, — розповідає президент цього учбового закладу Райно Остерберг. — Адже підприємництво — це така жива справа, що зміни в ній відбуваються постійно. Особливо популярним наш інститут став після розпаду Радянського Союзу, чия територія перетворилася на величезний ринок. А мало хто знає його особливості.

А у Фінляндії, зокрема й у «Фінтрі», знали. Так уже історично склалося, що для радянських людей торгівля з Заходом значною мірою ототожнювалася з товарами, що імпортувалися з цієї північної країни. Тому фахівці «Фінтри» добре вивчили не лише попит, можливості, смаки, уподобання, а й менталітет населення, для якого працювали. Тому курс, що умовно називається: «Як робити бізнес у країнах колишнього СРСР», такий популярний у підприємців з усіх-усюд, які приїжджають сюди вчитися.

Але мало підготувати до співпраці одну сторону. Треба, щоб і партнер був грамотний. Тому фахівці «Фінтри» розробили навчальну програму і для підприємців країн СНД, зокрема й українських.

А сприяє їм у цьому Посольство України у Фінляндській Республіці. Розповідав мені перший секретар посольства Вадим Сахаров, що особливий інтерес і українські, і фінляндські підприємці виявляють до бізнесу, пов'язаного з обробітком землі та переробкою сільськогосподарської продукції, а також до наукових досліджень у цій галузі.

Сувора природа навчила тутешніх жителів щонайефективніше використовувати кожен клаптик землі, змусила служити їм кожен теплий промінь. Тому й не знають, що це таке — вирощувати по 30 центнерів зернових з гектара чи по 300 центнерів буряків. Беруть зі своєї біднуватої землі удвічі більше: такі технології придумали, що й на камені хліб виростиш.

А в українців — інша проблема: як його вирощувати на... диво-чорноземах. Прикро, але це так. От «Фінтра» й намагається підсобити, влаштовуючи і зустрічі зацікавлених сторін, і консультації, і навчання.

Щодо українських «учнів», то їх найбільше цікавлять такі «дисципліни», як організація малого й середнього бізнесу, бухгалтерський облік у західних фірмах, діяльність підприємств на західних ринках.

— Загалом же, — підсумовує президент «Фінтри» Райно Остерберг, — ми навчаємо наших слухачів законів ринку. Засвоївши їх, будь-яку ринкову стихію подолаєш.

Валентина ПОЛІЩУК.

На знімку: інститут міжнародного бізнесу «Фінтра» у Гельсінкі.

Хроніка. Факти. Події

● *Страсбург*

Почалося зі звинувачень

(Початок на 1-й стор.).

Чи будуть виступи, присвячені одинадцятій річниці катастрофи на ЧАЕС? «Я вважаю, що для України доцільніше діяти не через Парламентську Асамблею, а через Комітет міністрів Ради Європи, — зазначив Василь Костицький. — Бо КМ складається з представників виконавчої влади і має багато реальних важелів впливу на дії тієї чи іншої держави. Тим паче, що торік у Парламентській Асамблеї вже відбулося слухання цього питання».

Отже, сесія розпочалася. Жваво й не без деяких скандалів. Зокрема, під час обговорення підсумків діяльності Бюро Асамблеї відомий російський ліберал-демократ Володимир Жириновський звинуватив чи то Раду Європи, чи то Францію з Німеччиною в дискримінації членів російської делегації і власне його персони. В. Жириновський заявив, що отримав «специфічну» чотирирічну візу, яка не дозволяє йому виїздити за межі Страсбурга. Після нетривалої суперечки між ним та Президентом ПАРЄ Лені Фішер «заколот» було «придушено» вольовим рішенням останньої.

Надзвичайно бурхливу реакцію турецької делегації викликав виступ Президента Греції Константиноса Стефанопулоса. Більшу частину його виступу було присвячено відносинам Афін та Анкари. Прозвучала досить жорстка критика дій Туреччини: «Систематично Туреччина не визнає міжнародного права до такої міри, що нависає загроза війни», — заявив грецький президент, торкаючись греко-турецьких непорозумінь на Егейському морі. А ставлення турецької влади до грецької нацменшини К. Стефанопулос назвав «справжнім терором». «Ви хочете, щоб ми входили до Егейського моря, отримуючи візи?» — запитували президента представники Туреччини. «Реальність у тому, що нам загрожує війна і ваша держава не дотримується норм міжнародного права», — відповів Президент Греції.

Під час обговорення цієї проблеми напруження зняв той самий В. Жириновський, розвеселивши публіку запитанням до Стефанопулоса: «Чи готова Греція створити з Росією оборонний союз і таким чином протистояти історичним ворогам?».

Учора відбулося обговорення перспектив проведення саміту глав держав—членів Ради Європи у жовтні цього року в Страсбурзі.

● *Київ*

Сім разів відміряй, один — закрий

У Києві почався черговий раунд переговорів України з країнами «великої сімки» та Європейською Комісією на рівні експертів щодо виконання Меморандуму про взаєморозуміння з проблеми закриття Чорнобильської АЕС.

Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», на переговорах розглядатимуть проблеми реформування енергетичного сектора України, питання фінансування робіт на об'єкті «Укриття» (саркофаг над 4-м зруйнованим енергоблоком). Делегацію експертів країн «великої сімки» та Європейської Комісії очолив Керол Кеслер.

● *Брюссель*

Бельгія — це не тільки НАТО

Міждержавний договір про взаєморозуміння та співробітництво між Україною та Бельгією, а також регіонами двох країн планується підписати під час офіційного візиту міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка до Брюсселя, який почався вчора. В Під час візиту Г. Удовенко зустрінеться з прем'єр-міністром Бельгії Жан-Люком Дегане, міністром закордонних справ Еріком Дерейке, головою Палати представників Федерального парламенту Королівства Райнольдом Лангендрісом, керівництвом урядів регіонів та співтовариств Бельгії. Заплановано також зустріч глави МЗС України з генеральним секретарем НАТО Хав'єром Соланою. Програма перебування передбачає виступ Г. Удовенка в Королівському інституті міжнародних відносин.

Сенсація ще буде

Коментар

ВІД зустрічі канцлера ФРН Гельмута Коля і Президента РФ Бориса Єльцина очікували — принаймні, у Німеччині — сенсації щодо повернення трофейних творів мистецтва. А одержали зовсім іншу: «друг Борис» цілком несподівано зробив заяву про намір підписати 27 травня в Парижі угоду про спеціальне партнерство між Росією і НАТО.

На перший погляд складається враження, ніби компроміс щодо розширення НАТО — формальна справа. Але Єльцин подивував навіть свого друга Гельмута Коля, який стримано зустрів оптимізм Президента Росії. Адже досі спірними залишаються основні положення, щодо яких було досягнуто усних домовленостей на гельсінському саміті з Біллом Клінтоном, де мова йде про військові аспекти. Крім того, у Баден-Бадені Єльцин заявив, що Москва коли й погодиться з розширенням НАТО на схід, то за умови, що країни Балтії в альянс не ввійдуть. А чи погодиться з цим НАТО — покаже час.

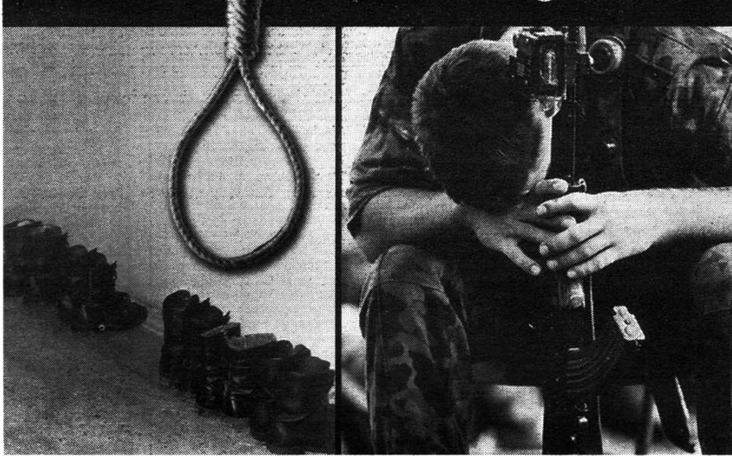
А от Гельмут Коль хоч і пообіцяв Москві сприяння у розв'язанні спірних із західним блоком питань, однак цілком ясно дав зрозуміти: Німеччина посередником у цих відносинах не буде.

Але на сцені, здається, з'являється нова дійова особа: Франція. Саме тут Єльцин обіцяє поставити в договорі про спеціальне партнерство крапку. Деякі міжнародні спостерігачі розцінюють це як спробу загострити суперечності усередині НАТО між американцями і французами. І Париж уже дає зрозуміти, що повне повернення Франції у військові структури НАТО залежить від того, чи буде доручено європейцям командування південним угрупованням військ альянсу, проти чого заперечують американці.

Уже в червні Жак Ширак має оголосити своє остаточне рішення. Отож, можливо, нас іще чекає сенсація, якщо, скажімо, французький президент після паризького саміту примирення НАТО і Москви зробить заяву про незгоду Франції повернутися у військові структури альянсу...

Наталія ВІКТОРОВА.

Весна — пора суїцидів?

(Початок на 1-й стор.).

Наводжу деякі із думок (стиль їхніх авторів збережено. — **О. В.**):

«Після нашої з вами розмови життя в армії покращало. З приводу того, що сталося, вважаю, що писали цілковиту брехню: ніяких «темних» і «гойдалок» з нами ніколи не було, за горілкою та закускою ніхто з нас ніколи не бігав. Те, що пишуть про автобат, — справжнісінька брехня. В подальшій службі я хотів би бути схожий на сержанта Васильєва».

«За чотири місяці, що я пробув у частині, мені не доводилося зустрічатися і спостерігати прояв дідівщини, а тим паче якогось збирання їжі з боку старшого призову. Я повністю не згоден з тим, що пишуть у тих статтях, що їх нам зачитували. Я не жалкую, що потрапив до цієї частини, і вважаю, що від армії нічого поганого отримати не можу».

«За минулі кілька місяців моє життя змінилося на краще. Я став досвідченіший в армійських законах. Почали годувати ще краще, аніж раніше. Щодо статей, які пишуть нині в газетах про «дідівщину», про побиття молодого поповнення — усе це неправда. Скільки я прослужив, але такого ще не бачив. Щоб молодого били або, як то кажуть, обматюкали. Навпаки, старший призов намагається навчити мене чого треба в армійському житті. Ще думаю, що газеті просто нема про що писати, і вона пише все це просто через брак матеріалу. І ще, як то кажуть, чув дзвін, та не знає, де він»...

Нині військовою прокуратурою ведеться слідство у справі загибелі рядового Юніна. Поки справу не закрито, журналіст не має права привселюдно висловлювати свою думку з даного приводу. Тому я надаю слово другій зацікавленій стороні (нагадаю, думку родичів загиблого було викладено в публікації від 9.04.97 р.) — командирові частини Євгену Богомазову і сержантам (колишнім), на яких в останній своїй розмові з командиром вказав Юнін як на «дідів», котрі змушували молодих приносити їм випивку, їжу тощо.

Підполковник Євген Богомазов, командир в/ч А13521

(хроніка березневих подій):

— Юнін був записаний у звільнення на 8 березня. На добу я звільнення категорично забороняю. Тільки тоді, коли приходять родичі, відпускаємо на добу, але не більше.

Юнін підробив собі записку про звільнення, обдурив старшину роти, сказавши, що його відпустили, і пішов до дядька. (У Юніна в Києві живе дядько Сергій Іванович Чорноморченко, до якого він завжди ходив у звільнення). 8-го він офіційно був записаний у звільненні, його ніхто не шукав. 9-го вранці Юнін мав бути на місці, але в частині його не було. Шукали — не знайшли. І 10 березня надіслали телеграму батькам додому про те, що їхній син «відбув із частини».

12 березня, після 17.00, з КПП доповіли, що приїхав дядько Юніна і привіз племінника. До мого кабінету зайшли Юнін, його дядько і командир роти. Останнього я відправив у казарму.

Дядько мені сказав, що Юнін не хотів повертатися до казарми. Коли термін першого звільнення закінчився, дядько запитав Сергія, чому той не хоче йти до частини. Юнін відповів, що домовився із сержантом за пляшку, мовляв, мене там прикриють.

За словами дядька (як розповів йому племінник), Юнін із звільнення мав був приносити горілку, закуску, цигарки. Що його, начебто, відправляли і в будні за всім цим через КПП...

Я запитав у самого Юніна, що буває, коли нічого не приносиш — б'ють? Він не відповів. На запитання про побиття та знущання від відповідей ухилявся як міг.

Тоді я прямо у нього запитав (я вважаю, що обстановку в частині знаю непогано): що таке «лось»? Жодного поняття про те, що це таке, він не мав. Відповів, що треба схрестити руки, але руки приклав до грудей. Я йому показав, як правильно...

Повертаючись до надрукованого

Юнін назвав мені три прізвища сержантів, які посилали його за горілкою. Я запитав, кого ще посилали. Він назвав ще сім прізвищ молодих солдатів.

Я сказав Юніну: щоб завести кримінальну справу, одних його показань недостатньо, потрібні ще й показання його друзів.

Юнін не перебував у пригніченому стані, усміхався...

За «самоволку» йому нічого не загрожувало. Про це навіть мови не було. Я волію спочатку розібратися, а потім шукати винуватця.

За словами Чорноморченко, він розпрощався з племінником біля дверей мого кабінету. Як мені потім доповіли, на другий поверх у казарму він не піднімався...

Якби все було так, як описано в статті (йшлося про знущання «дідів» над «салагами», про яких, за словами дядька, розповів йому Сергій), Юнін не повернувся б до казарми, його забрали б додому і привезли б тільки до прокуратури...

Покарано трьох сержантів, на яких вказав Юнін, — двох заст. командира взводу та одного командира відділення. Вони мали були стежити за рядовим Юніним, виконувати свої прямі обов'язки. Сержанти відсиділи за клопотанням прокуратури 13 діб на гауптвахті як підозрювані. Їх розжалувано до рядових і відправлено по різних ротах.

Віктор Пасічник, грудневий призов 1995 року, один із трьох сержантів:

— Я й не знав, що Юнін у звільненні. Хлопець він був непоганий, чуйний. Я навіть його вважав тямущим — він усе схоплював на льоту.

Я проводив вечірню перевірку того дня, Юніна не було. Тоді я послав молодого до чергового по частині запитати, як писати в книзі — є рядовий у частині чи немає? Той сказав писати, що Юнін у частині є...

Чому він повісився? Мабуть, через сімейні справи. Не раз Юнін приходив із звільнення і плакав. Усі бачили, як я його заспокоював. Плакав він через матір, що хворіє вона... Я теж переживав, щоб з ним нічого не сталося.

А взагалі, про це треба запитати тих людей, які з ним востаннє розмовляли. Я сам хочу домогтися правди. Вважаю, що нами просто прикрилися ті, хто винен у загибелі Юніна.

У нас «ДІДІВЩИНИ» немає. Тим паче, що Юнін постійно сидів у канцелярії. Треба бути дурнем, щоб чіпати ротного писаря...

Ми не знаємо, за що нас розжалували. Просидівши троє діб на «губі», через начальника караулу дізналися, що нам додали ще десять. Офіційно про це нам ніхто не оголошував.

P. S. Тільки за минулий рік військовою прокуратурою було порушено шість кримінальних справ за фактом позастатутних відносин у в/ч А-3521.

Коментар помічника військового прокурора Київського гарнізону капітана Олександра Пекельного:

— Опрацьовуються три версії цієї справи: самогубство, умисне вбивство і доведення до самогубства. Останні дві версії сьогодні не знаходять підтвердження. Смерть настала внаслідок задушення. Військові медичні експерти не знайшли жодних ознак насильної смерті. Отже, казати про те, що у випадку з Юніним мали місце позастатутні відносини, немає підстав. Ані ум'ятини на голові, ані розбитої губи (як стверджує мати Сергія) не було.

Проводиться посмертна судово-психіатрична експертиза.

Є певна група людей, схильна до вчинення самогубства. Така собі група «ризику» за суїцидом. Вони можуть померти і своєю смертю. Але коли виникає кризова ситуація, на їхню думку, безвихідна, тоді життя закінчується самогубством.

Відомо також, що весна — «найсуїцидніша» пора. Лише за березень по Київському гарнізону — сім вішальників.

P. S. Ще кажуть, що комета, яка пролітала над Землею саме в березні, мала певний вплив на психіку багатьох людей...

У Юніна вилучено його листи до друзів. Там немає й натяку на позастатутні відносини.

Він дуже хотів поїхати у відпустку. Але заохочувальну відпустку треба заслужити. Юнін пішов у «самоволку», сподіваючись, що це пройде непоміченим — свята... Потім він, мабуть, зрозумів, що вчинив правопорушення і у відпустку його найближчим часом не відпустять. Людині властиво виправдовуватися... Цілком імовірно, щоб себе якось виправдати, Юнін придумав історію про «дідівщину». Не міг же він сказати, що пішов із частини лише тому, що йому набридло...

З листа до друга, який знайшли в кишені гімнастерки повішеного рядового автобату:

«У мене все гаразд, служба йде нормально. Працюю писарем. День і ніч пишу. Чесно кажучи, мені це набридло, дуже хочеться додому...»

Ольга ВІТЕР.

Позитивний імідж

БУТИ ЧИ НЕ БУТИ? РИТОРИКА ПРИЗОВУ

—ЯК СВІДЧАТЬ РЕЗУЛЬТАТИ соціологічних досліджень, помітно зменшується кількість юнаків, котрі не хотіли б служити в Збройних силах України, — повідомив на прес-конференції військовий комісар Криму, генерал-майор Олександр Волков. Привабливість служби в армії молодь і батьки вбачають насамперед у тому, що, крім загартування, там можна безкоштовно оволодіти безліччю спеціальностей — від водія та кранівника до зв'язківця чи оператора електронних машин. Адже за нинішніх економічних умов для молоді, котра здебільшого ще не має професії або не повністю оволоділа нею, гостро постає проблема працевлаштування.

Згідно з екстериторіальним принципом формування наших військ, кримчани служать по всій Україні, включаючи Прикарпатський військовий округ. Але більшість проходить вишкіл в Одеському військовому окрузі — в повітрі, на суші й на морі. Приміром, корабель ВМС України «Сімферополь» повністю комплектують юнаки з Криму. Жоден кримський новобранець не служить в Росії чи в армії будь-якої країни. Щоправда, кілька севастопольців, синів потомствених російських офіцерів, вчаться у військових навчальних закладах Санкт-Петербурга й Москви.

Цьогорічний весняний призов буде теж успішний, переконаний О. Волков. Упевненість ця — від чіткої роботи військкоматів, де нині розгортається збір. Традиційно найкраще організовано підготовку молоді до служби в армії в Сімферополі, Алушті, Саках, Красногвардійському, Нижньогірському, Бахчисарайському районах. Щорік поліпшується матеріальна база для допризовного гарту.

Розв'язано питання якісного харчування призовників на збірному пункті і в казармах. Тіснішає зв'язок між військкоматами і військовими частинами, що дисльоковані в Криму. Уже стало традиційним проведення на їх базі навчально-польових зборів випускників шкіл, де юнаки пізнають ази військової науки, смак солдатської каші, «м'якість» казарменого матрацу, вчаться влучно стріляти і розуміти, що таке дисципліна.

Але й цього року не обійдеться без проблем. Адже нині більше 250 допризовників перебувають у розшуку.

Турбує працівників кримського військкомату й зниження кількості придатних до строкової служби — з 90 відсотків від усіх призовників десять років тому до 75 відсотків нині.

Республіканська призовна комісія найчастіше стикається з проблемами депортованих, котрі повернулися на землю предків після листопада 1991 року і, отже, громадянство України одержать лише через 5 років. Таким призовникам надають відстрочку.

Поважають військовики релігійні переконання призовників. Щороку альтернативну службу в будинках престарілих і лікарнях проходять 15—20 хлопців. Хоч така служба й триває 3 роки, проте за неї отримують зарплату.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Ай-ай-ай!

Хабарні плями на офіцерському мундирі

За словами начальника УСБУ генерал-майора Івана Войтовича, «декому з обтяжених владою осіб з нечистими руками завдяки зусиллям працівників спецслужби довелося нинішньої весни ознайомитися з внутрішнім укладом слідчого ізолятора».

10 квітня співробітники спецпідрозділів обласного управління СБУ спільно зі своїми колегами з Надвірнянського райвідділу затримали одного з керівників місцевого райвійськкомату підполковника Н. у момент отримання ним хабара. Близько тисячі доларів США збирався покласти він до кишені як плату за допомогу одному з мешканців району ухилитися від служби в армії. Про намагання підполковника на свій розсуд регулювати чисельність Збройних сил України співробітники спецслужби дізналися заздалегідь. Тому операцію спланували і здійснили чітко. В результаті «підприємець» у погонах потрапив до СІЗО, порушено кримінальну справу.

На жаль, для нього не став уроком нещодавній випадок з колегою — начальником одного з відділень Снятинського райвійськкомату майором Сліпченком, який вимагав 600 доларів США за аналогічні послуги. Наприкінці минулого року його було затримано «на гарячому». Військовий суд Івано-Франківського гарнізону на початку квітня виніс Сліпченкові вирок — 5 років позбавлення волі у виправно-трудовій колонії посиленого режиму.

Олександр СКРИПНИК.

Івано-Франківськ.

Інформація відкритого акціонерного товариства Київський завод металовиробів ім. Письменного

Найменування емітента	Відкрите акціонерне товариство Київський завод металовиробів ім. Письменного
Код ЄДРПОУ	00191264
№ свідоцтва про державну реєстрацію товариства та дата видачі свідоцтва	№ 00191264 від 04.09.1994 р.
Місцезнаходження:	Київ, Московський р-н, вул. Горького, 50
Телефон:	220-02-77
Телефакс:	227-11-38
Основні види діяльності	Виробництво металевої сітки та виробів з неї, виробництво товарів народного споживання
Кількість акціонерів	881
Кількість власників облігацій	—
Чисельність працівників	255
Статутний фонд (для ВАТ)	— 591120 грн.
— прості акції (кількість та частка в статутному фонді)	29556 (100%)
— привілейовані акції (кількість та частка в статутному фонді)	—
Дата проведення останніх зборів акціонерів (для ВАТ)	14.02.1997 р.
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери	—
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати дохід по його цінних паперах	ВАТ КЗМ ім. Письменного, Київ, вул. Горького, 50
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони виплачуватимуться	з 06.05.1997 року протягом місяця

Основні фінансові показники

ПОКАЗНИК	РІК звітний 1996	РІК попередній 1995
1. Виручка (валовий дохід) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору, тис. грн.	5346,5	5417,4
2. Балансовий прибуток, тис. грн.	964,4	1265,3
3. Усього по активах балансу, тис. грн.	7070	3021,4
4. Усього зобов'язань	—	—
Статутний фонд, тис. грн.	591,1	591,1
(довідково: номінальна вартість акції), грн.	20,0	20,0
5. Нерозподілений прибуток, тис. грн.	116,3	239,2
6. Прибуток, що припадає на одну просту акцію, грн.	32-63	42-81
7. Дивіденди, сплачені на одну просту акцію, грн.	5-88	12-31

Голова правління А. ВАКУЛЕНКО.

Скликаються перші загальні збори ВАТ «Південремверстат»

Порядок денний:

1. Про підсумки фінансово-господарської діяльності.
2. Зміни та доповнення до статуту.
3. Вибори органів управління ВАТ.
4. Про внутрішні нормативні документи.
5. Різне.

Збори відбудуться 22 травня 1997 року об 11 годині на території ВАТ «Південремверстат» за адресою: ст. Борщі Котовського району Одеської області.

Початок реєстрації акціонерів о 10 годині. При собі мати паспорт та сертифікат акцій.

Телефони для довідок: 2-16-30, 2-45-15.

Арбитражный суд Запорожской области (330001, Запорожье, ул. Шаумяна, 4) возбудил дела о банкротстве:

общества с ограниченной ответственностью «Мальвина» (330069, Запорожье, Днепропетровское шоссе, 30; р/с 489602 в Ленинском отделении УСБ, МФО 313311), дело № 5/3-121.

общества с ограниченной ответственностью «Агат» (330089, Запорожье, ул. Коминтерна, 38; р/с 1467676 в ЗРУ АКБ ПИБ, МФО 313355), дело № 5/1-122.

общества с ограниченной ответственностью «Завико» (330006, Запорожье, ул. Малая, 3, кв.8; р/с 1467959 в ЗРУ КБ Приватбанк, МФО 313399), дело № 5/2-123.

Арбітражний суд Кіровоградської області порушив справи про банкрутство:

приватного підприємства «Меблі-Люкс» (Кіровоград, вул. Леніна, 16/17; р/р 2468477 в Укрсоцбанку, код 20634439), справа № 252/3;

науково-виробничої фірми «Агротехпрогрес» (Кіровоград, вул. Тімірязєва, 84, кімн. 612; р/р 051467501 у Держексімбанку, код 23228237), справа № 220/3;

товариства з обмеженою відповідальністю «Старлет» (Кіровоград, вул. Аерофлотська, 15; р/р 1467512 в АКБ «Інко», код 13769972), справа № 222/3;

приватного підприємства «Беллам» (Кіровоград, вул. Жовтневої революції, 26, корп. 4, кв. 36; р/р 4468912 в Укрсоцбанку, код 13755680) справа № 221/3;

товариства з обмеженою відповідальністю «Кріанд» (Кіровоград, вул. Жовтневої революції, 20, корп. 1, кв. 20; р/р 3467477 в Укрсоцбанку, код 13748025), справа № 253/3.

Майнові вимоги кредиторів подавати до арбітражного суду (вул. Луначарського, 29) в місячний термін з дня опублікування оголошення.

На основании решения общего собрания акционеров АБ «Оболонь» (протокол от 28.03.97 г.) было принято решение о ликвидации АБ «Оболонь».

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются ликвидационной комиссией в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: г. Киев-54, ул. Воровского, 20.

Арбітражний суд Кіровоградської області (316022, Кіровоград, вул. Луначарського, 29), порушив справу № 199/3 про банкрутство фермерського господарства «Голик».

Юридична адреса господарства: 317900, Олександрія, вул. Миру, 74, кв.7.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Донецкой области (340105, Донецк, б. Пушкина, 34) 20.06.96 г. возбудил дело № 9/2-10б о банкротстве открытого акционерного общества «Дебальцевский завод металлургического машиностроения», код 00187381.

Юридический адрес и реквизиты: 343810, Дебальцево Донецкой области, ул. Октябрьская, 74. Расчетный счет 00263701 в АК Проминвестбанк Дебальцево, МФО 334099.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования данного объявления.

Державна податкова адміністрація в Ленінському районі Полтави повідомляє, що арбітражний суд Полтавської області порушив справу № 224/3б про банкрутство ВКФ «Джерело» (314022, Полтава, вул. Вузька, 19; р/р 000467923 в Полтавському обласному філіалі акціонерного поштово-пенсійного банку «Аваль», МФО 331605).

Претензії кредиторів та заяви можливих санаторів арбітражний суд (Полтава, вул. Зигіна, 1) приймає в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Миколаївської області (Миколаїв, пл. Леніна, Будинок рад) порушив справу № 1169/1 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Україна» (Первомайськ Миколаївської області, вул. Гагаріна, 29; р/р 000467403 у Первомайській філії АБ «Ажіо», МФО 326698).

Претензії приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Уточнение к публикации от 14.03 1997 г.

Дата проведения общего собрания акционеров АО «Киевское управление механизации и автотранспорта» —29 апреля 1997 года.

Согласно определению Арбитражного суда Запорожской области (333001, Запорожье, ул. Шаумяна, 4) возбуждено дело № 3 1 146 от 3.03.1997 года о банкротстве фермерского хозяйства «Восток» (332539, Запорожская область, Токмакский район, с. Новогорьевка; р/с 1643911 АК АПБ «Украина» г. Токмак, МФО 313065).

Претензии принимаются в течение месяца со дня публикации объявления.

Арбітражний суд Хмельницької області (м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) порушив справу № 32-Б/2 від 25.02.97 року про банкрутство ВАТ Городоцьке верстато-виробниче об'єднання «Говер».

Юридична адреса: Хмельницька область, м. Городок, вул. Леніна, 45.

Банківські реквізити: розрахунковий рахунок 269201 в Городоцькому відділенні АПБ «Україна» АК.

Претензії приймають протягом місяця з дня виходу оголошення.

Арбітражний суд Львівської області (Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/186 про визнання банкрутом товариства з обмеженою відповідальністю «Апекс» (293780, Трускавець, вул. Сагайдачного, 6/15, р/р 467912 у Трускавецькому відділенні ощадбанку № 8358).

Заяви кредиторів і санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Хмельницької області (Хмельницький, пл. Свободи, 1) порушив справу № 208-б/6 про банкрутство відкритого акціонерного товариства «Сатурн» (юридична адреса: 281450, Хмельницька область, смт. Летичів, вул. Кармалюка, 83; р/р 564101 у Летичівському АПБ «Україна»).

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Изменения в информацию о выпуске акций Акционерного Банка «Тавридабанк»

В связи с решением собрания участников КБ «Тавридабанк» (протокол от 15.01.1997 г.) об отказе от выпуска акций ОАО Акционерный Банк «Тавридабанк» (информация о выпуске акций опубликована в газете «Голос Украины» 07.12.1996, подписка проводилась с 17 декабря 1996 года по 24 декабря 1996 года), считать подписку на акции АБ «Тавридабанк» несостоявшейся. Денежные средства, внесенные в счет стоимости акций, возвращены подписчикам.

Утерянное свидетельство о государственной регистрации СП «Гасман-Интернационал» № 1605 от 08.02.94г. считать недействительным.

Утерянное свидетельство о государственной регистрации СП «Альга-Интернационал» № 1606 от 08.02.94г. считать недействительным.

Арбітражний суд Вінницької області (287100, Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) порушив справу № 44/2 від 1.04.97 р. про визнання банкрутом Вінницького ПМП «СІЛ» (Вінниця, вул. Матроса Кошки, 40, к. 15; р/р 006468662 в УСБ Вінниці, МФО 302010).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

У номер

● *Чернівці*

Поїздка коротка, але насичена

(Початок на 1-й стор.).

Президент, ознайомившись зі станом справ, пообіцяв вишукати можливості для відновлення будівельно-монтажних робіт на унікальному комплексі, який не матиме собі рівних у світовій гідроенергетиці.

Крім цього, глава держави відвідав школу-гімназію в селі Бояни Новоселицького району, де навчаються діти румунів, які компактно проживають тут. Враження у Президента оптимістичні — він побачив, як розсудливо втілюється в життя політика державної підтримки національних меншин на Буковині.

Побував Президент і в селі Новий Киселів, яке зводиться на державні кошти для відселення тих, хто потерпів від аварії на Чорнобильській АЕС. Через недостатнє фінансування роботи тут ідуть з перебоями. Президент пообіцяв посприяти, аби стан справ на цій важливій будові поліпшився.

Теплою була зустріч Л. Кучми і з керівництвом та трудівниками відкритого акціонерного товариства «Трембіта», яке з року в рік нарощує темпи виробництва промислової продукції, уміло підтримує ділове партнерство з зарубіжними інвесторами й виробниками.

Наприкінці поїздки Президент завітав до Чернівецького держуніверситету імені Юрія Федьковича, ознайомився з досягненнями та проблемами вузу. Тут він провів нараду з керівниками області та райдержадміністрацій, науковцями чернівецьких вузів.

● *Севастополь*

НДП з перспективою

—Центристські настрої в Севастополі дуже сильні, і Народно-демократична партія має тут хороші перспективи, — заявив голова ревізійної комісії НДП України Олег Петров, виступаючи на установчій конференції Севастопольської організації цієї партії. Її керівник Анатолій Маголяс відзначив, що на нинішніх соціально-економічних труднощах і національних почуттях севастопольців уміло спекулюють ліві і праві проросійські організації, а тепер у Севастополі з'явилася реальна центристська сила, яка зможе відстоювати інтереси більшості мешканців міста.

Володимир ПРИТУЛА.

Для «білого золота» настали чорні дні

(Початок на 1-й стор.).

За даними Мінсільгосппроду, цього року в суспільному секторі під цукрові буряки планують відвести 1218 тисяч гектарів земель (торік ця цифра становила 1198 тис. га). Нині загалом упорано 14 відсотків усіх площ. До середини доходять посівні роботи в Одеській, Вінницькій, Чернігівській та Миколаївській областях. За умов підвищення урожайності до 250 центнерів з гектара валовий збір у господарствах усіх категорій становитиме 28,992 млн. тонн.

До Кабінету міністрів України подано пакет документів, розроблених Міжвідомчою комісією з питань регулювання ринку цукру. Це концепція цукрового ринку, положення про визначення мінімальних цін, а також встановлення та розміщення квот на виробництво і поставку цукру та цукрових буряків.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Врожай-97

«Солодких» гектарів стає менше. Навіть у «цукровому Донбасі»

Господарства Вінниччини замовили для нинішньої посівної на насіннєвому заводі обласного центру 7 тис. центнерів насіння цукрових буряків. Їх сівбу розпочали в усіх районах області. Щоправда, у Козятинському, Погребищенському, деяких інших роботи стримують нічні заморозки. У таких господарствах посівні агрегати працюють на ділянках, де, як кажуть спеціалісти, грунт уже дозрів. Тим часом південні райони —Крижопільський, Бершадський і Ямпільський уже впорали майже половину відведених площ.

«Чим же тоді сіють, якщо на заводських складах залишилося майже половина посівного матеріалу?» — не приховує здивування директор заводу Юрій Мелимука.

Ця ситуація, на думку декого із спеціалістів, ще раз підтверджує, що господарства області продовжують зменшувати площі під цукристі. Ось і відпадає потреба у насінні. До речі, тенденція до зменшення виробництва «білого золота» у «цукровому Донбасі» намітилась ще з 1989 року. Відтоді його стали виробляти наполовину менше (з 800 тис. — до 400 тис. тонн). Найбільш прибуткова раніше технічна культура, окрім збитків, нині не дає нічого. А минулого року, чи не вперше за всю історію цукровиробництва в області, збитковим виявився і кінцевий продукт — цукор (собівартість 1 кг у два рази перевищила ринкову ціну).

Тож навіщо працювати собі ж на збиток? Тому й не хочуть господарники вдруге наступати на ті самі граблі. «Якщо державі не потрібна наша продукція (як відомо, держзамовлення на цей продукт відмінено), — довелося почути від буряківників Ямпільського району, — нам на складах вона не потрібна й поготів».

В обласному Управлінні сільського господарства і продовольства, як стало зрозуміло з розмови із заступником начальника Григорієм Переймою, всіляко намагаються врятувати ситуацію. Розіслали на місця листи рекомендаційного характеру, розписали приблизно площі. Менше 165 тис. га область не відводила під цукристі, — каже Григорій Давидович. — Може, нинішнього року вдасться вийти принаймні на таку кількість посівних гектарів. Однак, здається, співрозмовник сам не вірить, що господарників вдасться переконати «солодким» словом. А те, що дехто з керівників КСП

запевняє, мовляв, ми зменшуємо площі, але валовий збір коренів залишимо звичним, викликає хіба що посмішку: врожайність по області з року в рік падає.

На запитання щодо ситуації з насінням Г. Перейма відповів так: «А хіба сьогодні можна проконтролювати, де його беруть?» Більшість господарств користуються послугами нашого насіннєвого заводу. Це підприємство навіть пішло на деякі поступки: посівний матеріал видає у кредит, тобто розрахуватися за нього можна буде після збирання урожаю. А решта...

В одному з господарств на півдні області довелося бачити, як у грунт закладали насіння зарубіжної селекції. Придбали його, як пояснив керівник КСП, у німців, у всесвітньовідомої фірми КВС. «Дорожче від нашого, але, сподіваємось, кращої якості». Коли розповів про це директору Вінницького насіннєвого заводу, Ю. Мелимука зауважив: «Це непоодинокі випадки. Проте не всі враховують: коренеплоди, вирощені з такого насіння, не можуть довго зберігатися».

Після трьох-чотирьох днів, уточнив співрозмовник, у кагатах від них залишається купа гною. Таке в області вже бувало. Насіння сортів вінницької селекції — «Уладівський», «Ювілейний», «Ялтушківський-64», додає Юрій Миколайович, пристосоване до довготривалого зберігання. Та й якості не гіршої —має лабораторну схожість 90%.

Віктор СКРИПНИК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Вінницька область.

Потрібні руки роботящі

Анатолія Діхтяря обрали головою КСП імені Ульянова одинадцять місяців тому. Жодного гектара ярових, хоч ішов травень, ще не було засіяно...

—Хомут надів — важко навіть словами передати! —з серцем каже Анатолій Олександрович. — Якщо чесно, то лише згодом розібрався, який розвал: колгосп добитий, боргів тьма, все розкрадено. Важко й з людьми, яких привчили до безвідповідальності.

Торік у господарстві з 900 гектарів озимого клину зібрали лише 300 тонн пшениці. На більшості площ вона або пропала взимку, або не викинула колосу. Щоправда, взяли 400 тонн ячменю та 500 тонн соняшнику. Ото й усе, що могла дати земля за торішньої спеки та без добрив, яких вона не знала вже років зо п'ять.

Тож крутитись Анатолієві та його однодумцям довелося чимало, щоб хоч нинішнього року люди повірили в себе. І, звичайно, в молодого голову. З осені засіяли 1400 гектарів пшеницею та 100 гектарів озимим ячменем, зорали зяб, готували пари. У перші дні квітня, коли врешті підсохло, взялися сіяти ярі, які займуть 400 гектарів. На жаль, селітру для підживлення озимини обіцяють виділити в останню чергу, як «торішнім неврожайникам».

Саме таку «турботу» про молоді кадри в агропромисловому комплексі області піддав критиці голова облдержадміністрації В'ячеслав Похвальський. За його словами, за останні два роки і перший квартал цього року в області замінили 136 керівників сільських господарств. Але на кого? Удвічі зросла кількість керівників віком понад 50 років: лише 7 голів КСП (менше двох відсотків) — люди у віці до 30.

—Нам дуже потрібні зараз роботящі руки, — каже Анатолій Діхтяр. — У колгоспі ніхто раніше не дбав про умови для молоді, то й порозліталися. А ті, хто ще вчора працював на полях і фермах, пішли на заслужений відпочинок. Коли б хоч сьогодні до нас приїхало три—п'ять молодих сімей, у яких чоловік був би механізатором, а жінка пішла б доякувати, ми прийняли б їх із великою радістю. Відразу і ключі від будинків вручили б. Не відмовимося й від допомоги чотирьох—шести механізаторів, якщо зголосяться попрацювати у нас цілий сезон. Розрахунок за працю міг би бути не лише грошима, а й продуктами. Про це вже домовимось. Обіцяю, за сумлінну працю й винагорода буде відповідна.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Новий генсек НОК України

Виконком Національного олімпійського комітету України призначив генеральним секретарем НОК Володимира Геращенка. Борис Башенко, який обіймав цю посаду, подав заяву про звільнення у зв'язку з переходом на іншу роботу.

42-річний Володимир Геращенко працював генеральним секретарем федерації тенісу, а раніше — волейболу. У спортивному світі відомий також як поліглот — він закінчив факультет міжнародних відносин Київського держуніверситету імені Т. Шевченка і володіє сімома іноземними мовами. Кандидатуру Володимира Геращенка, запропоновану президентом НОК Валерієм Борзовим, підтримали всі члени виконкому.

На аренах країни і світу

Спорт

Плавання. Дві медалі завоювали українські плавці на чемпіонаті світу, який відбувся в 25-метровому басейні шведського міста Гетеборг. Наш лідер Денис Силантьєв із Запоріжжя виграв срібну медаль на дистанції 200 метрів батерфляєм. А його землячка Світлана Бондаренко була третьою на дистанції 100 метрів брасом.

Хокей. У Чехії фінішував чемпіонат Європи серед юніорів у групі А. Трійка призерів має такий вигляд: Фінляндія, Швеція, Швейцарія. Збірна України (тренер Вадим Сибірко) мала, на жаль, значно гірші умови для підготовки, ніж її суперники. Тому змушена була боротися не за призове місце, а за продовження прописки у вищому класі. І з цим завданням наша хокейна зміна впоралася успішно. У серії плей-оф збірна України перемогла команду Німеччини — 2:1, 2:5, 2:1. Отже, і в наступному чемпіонаті наш хокей буде представлений в групі А.

Баскетбол. На чоловічому чемпіонаті країни триває пора півфіналів. У Донецьку незмінний чемпіон України київський клуб «Будівельник-Хорда» підтвердив високий авторитет, двічі перемігши місцевий «Шахтар» — 99:86 і 113:111. Тепер на своєму майданчику в третьому матчі, який швидше за все стане вирішальним, кияни, схоже, особливих проблем не матимуть. Інша пара змагалася в Києві. Місцевий «Денді-Баскет», який раніше був другим у країні, але поступово здає позиції, в обох матчах програв одеському клубові «БІПА-Мода-СКА» — 107:113 та 87:103. Третій поєдинок і всі наступні, якщо знадобиться, гратимуть в Одесі.

Футбол. Як відомо, 30 квітня в Бремені національна збірна України в матчі відбіркового турніру чемпіонату світу зустрінеться з футболістами Німеччини. Ексклюзивне інтерв'ю, яке дав нашому кореспондентові головний тренер української команди Йожеф Сабо, читайте в одному з наступних чисел «Голосу України». А з табору суперника надійшла така інформація (її поширили інформаційні агентства): воротар збірної Німеччини Андреас Кепке, який виступає за французький клуб «Марсель», у матчі чемпіонату проти «Монпельє» зазнав травми. І, на думку лікарів, швидше за все пропустить матч з українцями. Не зможе грати проти наших і форвард ліверкузенського «Байєра» Ульф Кірстен, який має два попередження.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

✆ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 276902.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311073.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.